

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 2 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (jednolity tekst Dz.U. z 2022, poz. 140), art. 104 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz.U z 2024 roku, poz. 572), po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Przecławia, **orzekam**:

- **uznać za mienie gromadzkie nieruchomość położoną w miejscowości Kielków, gm. Przecław, oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działki ewidencyjne:**
 - 1) **nr 1005** o powierzchni 0,1929 ha, stanowiąca drogę (dr),
 - 2) **nr 1009** o powierzchni 0,2301 ha, stanowiąca drogę i rów (wg ewidencji gruntów składa się z użytków gruntowych Bz, PsIII, RIIIa, RIIIb, RIVa.

Uzasadnienie

Burmistrz Przecławia wystąpił z wnioskiem nr IR.6825.1.2025 z dnia 29 maja 2025 roku w sprawie wydania decyzji stwierdzającej, że nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działki nr 1005 i nr 1009 położone w miejscowości Kielków, gm. Przecław, stanowi mienie gromadzkie. We wniosku wskazano, że nieruchomość obecnie stanowi drogę dojazdową, która zawsze była drogą ogólnie uczęszczaną, dojeżdżano nią do pól, a także rów, który umożliwia spływ wód z przyległych pól.

Organ prowadząc postępowanie, ustalił następujący stan faktyczny.

Działka ewidencyjna nr 1005, położona w miejscowości Kielków, gm. Przecław, stanowi obecnie drogę (dr), natomiast działka ewidencyjna nr 1009, położona w miejscowości Kielków, gm. Przecław, stanowi obecnie użytki Bz, PsIII, RIIIa, RIIIb, RIVa (według danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków). Działka nr 1005 powstała z cz.pgr. 429/6 z KW TB1M/0001099/2, cz.pgr. 428/1 z KW TB1M/0001093/0, pozostałej cz.pgr. 428/2 z KW TB1M/0003807/3. Działka nr 1009 powstała z pozostałej cz.pgr 434/3 z KW TB1M/0007957/7 oraz pozostałej cz.pgr. 434/5 z KW TB1M/0007957/7. Na podstawie wyjaśnień odebranych od świadków słuchanych w przedmiotowej sprawie w dniu 22 lipca 2025 roku, tj. p. Czesława Wilka oraz w dniu 23 września 2025 roku, tj. p. Stanisława Harli, ustalono, że obecne działki nr 1005 i nr 1009 położone w miejscowości Kielków, gm. Przecław, stanowiły i stanowią drogi. Świadkowie pamiętają, że już co najmniej w latach 60.tych ubiegłego wieku z tej drogi mogli korzystać i korzystali w razie potrzeby wszyscy

mieszkańcy wioski, w tym również właściciele przyległych pól. Drogi te były utrzymywane przez Urząd Gminy. Pan Wilk wskazuje, że drogami tymi ludzie jeździli i chodzili do przyległego Zaborcza, m.in. do cegielni p. Krupy. P. Harla w zeznaniach wskazuje, że dojeżdżano tymi drogami również do lasów w Zaborczu i Kielkowie. Na podstawie protokołu nr 307 stwierdzenia stanu władania gruntami, sporządzonego w dniu 7 listopada 1966 roku na potrzeby założenia operatu ewidencji gruntów i budynków, ustalono, że władającym przedmiotowymi działkami nr 1005 i nr 1009 było Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Przecławiu (drogi i nieużytki). Na podstawie rejestru gruntów wsi Kielków, gm. Przecław, założonego w kwietniu 1968 roku, stwierdzono, że działki te, tj. działka nr 1005 i nr 1009, wykazane są w poz. rej. nr 11, obejmującej początkowo grunty Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Przecławiu, a następnie Urzędu Gminy w Przecławiu. Na podstawie rejestru gruntów wsi Kielków, gm. Przecław, założonego w styczniu 1981 roku, stwierdzono, że działki te, tj. działka nr 1005 i nr 1009, wykazane są w poz. rej. nr 369, obejmującej grunty Urzędu Gminy w Przecławiu (drogi dojazdowe). Na podstawie rejestru gruntów wsi Kielków, gm. Przecław, założonego w dniu 5 sierpnia 1989 roku, stwierdzono, że działki te, tj. działka nr 1005 i nr 1009, wykazane są w poz. rej. nr 376, obejmującej grunty Urzędu Gminy w Przecławiu (drogi dojazdowe).

Rozpatrując przedmiotowy wniosek, należy wskazać, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 cyt. ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 tej ustawy, stanowią mienie gromadzkie. Art. 1 ust. 2 mówi o tym, że oprócz wspólnot gruntowych (ust. 1) podlegają zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie (o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych) także nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Art. 1 ust. 3 tej ustawy mówi o tym, że przepis ust. 2 nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli. Ponieważ cyt. ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych nie zawiera definicji legalnej mienia gromadzkiego, należy wyjaśnić istotę oraz charakter prawny tego pojęcia. Otóż powyżej przywołane przepisy wskazują, że definicji mienia gromadzkiego należy szukać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. z 1962 roku Nr 64, poz. 303 ze zm.). Zgodnie z przepisami tam zawartymi, przez mienie gromadzkie rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady – rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie w/w ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi... . Konsekwencją tego jest konieczność ustalenia, czy dana nieruchomość należała do istniejących w okresie od 1933 roku do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków. Dopiero pozytywna odpowiedź na to pytanie rodzi konieczność dalszego ustalenia, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. przed dniem 5 lipca 1963 roku była ona faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Na marginesie należy wspomnieć, że w/w termin 5 lipca 1963 roku nie jest terminem materialnoprawnym, lecz jest terminem instrukcyjnym. Oznacza to, że po upływie tego terminu nadal możliwym jest orzekanie przez organ w przedmiocie ustalenia, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie (*vide*: wyrok NSA z 22 września 1995 roku sygn. akt. SA/Kr 2717/94, publ. ONSA 4/96 poz. 157).

Wg. przepisów ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz. 294 ze zm.) zawartych w jej rozdziale 3, w szczególności w art. 15 i nast., gromady, nie będąc jednostkami samorządu terytorialnego, miały osobowość prawną oraz

były podmiotami majątku i dobra gromadzkiego. Następnie ustawa z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. z 1950 roku Nr 14, poz. 130) zniosła związki samorządu terytorialnego (art. 32 ust. 1) a ich majątek z mocy prawa stał się własnością Państwa (art. 32 ust. 2). Skutek ten nie dotyczył jednak majątku gromad, gdyż dotychczasowe przepisy ich dotyczące pozostały w mocy do czasu odrębnego uregulowania ustawowego (art. 44 ust. 1). Stan ten istniał do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. z 1954 roku, Nr 43, poz. 191). Wówczas w miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzono nowe gromady, jako jednostki podziału administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38). Zniesiono zatem w systemie prawnym dawną gromadę, jako podmiot prawa własności, a równocześnie utworzone nowe gromady nie otrzymały z woli ustawodawcy osobowości prawnej rozumianej jako zdolność bycia podmiotem praw i obowiązków cywilnych (np. prawa własności). Na podstawie delegacji zawartej w art. 41 tej ustawy zostało wydane następnie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1957 roku w sprawie zbywania nieruchomości wchodzących w skład majątku i dobra dawnych gromad (Dz. U. z 1957 roku Nr 49, poz. 237), wg. którego były one traktowane jako własność Państwa. Taka koncepcja została powtórzona również w ustawie z dnia 25 stycznia 1958 roku o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16 z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 2 cyt. ustawy o radach narodowych, rady narodowe w gromadach, osiedlach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach były organami władzy państwowej ludu pracującego i wyrażały jego wolę. Zgodnie z art. 24 ust. 2 cyt. ustawy o radach narodowych, gromadzkie rady narodowe sprawowały administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach, w szczególności w zakresie podatków i innych świadczeń, prowadzenia spraw meldunkowych i rejestracji aktów stanu cywilnego, a w art. 24 ust. 3 pkt 5 wyraźnie wskazano, że m.in. zarządzają one mieniem gromadzkim. Ponadto w art. 79 cyt. ustawy o radach narodowych zagwarantowano, że wszystkie przysługujące mieszkańcom gromad prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe pozostają nienaruszone. Następnie przepisy tej ustawy (tj. ustawy z dnia 25 stycznia 1958 roku o radach narodowych), utraciły moc w dniu 27 maja 1990 roku na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 40 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.). Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 7 tej ustawy, mienie gminne w rozumieniu przepisu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, stało się z dniem wejścia w życie ustawy o samorządzie terytorialnym z mocy prawa mieniem gminy, na której obszarze jest położone. Przepis ten nie naruszał praw osób trzecich do wymienionego w tym przepisie mienia, w tym także praw wspólnot gruntowych i leśnych. Sołectwom, utworzonym na obszarze dotychczasowych sołectw, które dysponowały mieniem gminnym, właściwe organy gminy przekazać miały składniki mienia komunalnego, o których mowa w ust. 1 cyt. art. 7. Dotyczyło to także składników mienia położonych poza obszarem gminy, w której znajduje się sołectwo.

Decyzję o uznaniu za mienie gromadzkie wydaje się, biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy tj. w dniu 5 lipca 1963 rok, dlatego ma ona charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia ustawy.

Należy zatem uznać, że w dniu 5 lipca 1963 r. nieruchomość ta stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Stosownie do art. 3 powołanej wyżej ustawy nie została ona zaliczona do wspólnot gruntowych.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki do uznania nieruchomości położonej w miejscowości Kielków, gm. Przecław, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działki nr 1005 i nr 1009, stanowiącej drogi ogólnodostępne za mienie gromadzkie, jako

nieruchomości mające charakter użyteczności publicznej przed 1963 rokiem, użytkowanej wspólnie przez mieszkańców wsi. Mienie gromadzkie stanowi część obecnego mienia komunalnego będącego własnością gmin.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji niniejszej decyzji.

Decyzja niniejsza stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej oraz katastrze nieruchomości.

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Podkarpackiego. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Starosty Powiatu Mieleckiego, w terminie 14 dni, licząc od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz.U. z 2024 roku, poz. 572), w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. STAROSTY
Marek Włodnicki
ZASTĘPCY STAROSTY
POWIATU MIELECKIEGO
WYDZIAŁ GEODEZJI, KARTOGRAFII I KATASTRU

Otrzymują:

- 1/ Urząd Miejski w Przecławiu, ul. Kilińskiego 7, 39-320 Przecław,
- 2/ Starostwo Powiatu Mieleckiego Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru w/m – decyzję ostateczną,
- 3/ a/a x 3 egz.